

**MAVZU:** O‘zbekistonda xotin-qizlarning ijtimoiy-iqtisodiy, siyosiy faolligi va huquqiy kafolatlari

*O‘zbekiston Respublikasi mustaqillikka erishganidan so‘ng xotin-qizlarni qo‘llab-quvvatlash, ularning huquq va manfaatlarini himoya qilish, ijtimoiy-iqtisodiy hayotda faol ishtirokini ta‘minlash davlat siyosatining ustuvor yo‘nalishlaridan biriga aylandi. Bugungi kunda ayollarning nafaqat oiladagi, balki jamiyat va davlat hayotidagi o‘rni ham tobora mustahkamlanib bormoqda. Qabul qilinayotgan qonun va qarorlar, amalga oshirilayotgan islohotlar xotin-qizlarning ijtimoiy faolligini oshirishga xizmat qilmoqda.*

#### **□ Xotin qizlarning iqtisodiy faolligi**

*Ayollarni iqtisodiyotga keng jalb qilish davlat taraqqiyotining muhim omillaridan sanaladi. Shu maqsadda O‘zbekiston hukumati xotin-qizlarni tadbirkorlikka rag‘batlantirish, o‘z biznesini yo‘lga qo‘yishda kredit va subsidiyalar ajratish, kasb-hunar o‘rganishlari uchun maxsus dasturlar yaratmoqda.*

*O‘zbekiston Xotin-qizlar qo‘mitasi faoliyati, “Ayollar daftari” tizimi, ehtiyojmand ayollarni qo‘llab-quvvatlash dasturlari ana shu chora-tadbirlarning amaliy ifodasidir. Ushbu imkoniyatlardan foydalayotgan ayollar o‘z daromadlarini oshirib, yangi ish o‘rinlari yaratmoqda va moliyaviy ahvolini yaxshilab bormoqda.*

#### **□ Siyosiy faollik va davlat boshqaruvida ishtirok**

*Ayollarning davlat boshqaruvi tizimida, parlament va mahalliy kengashlarda, siyosiy partiyalarda, nodavlat tashkilotlarda ishtiroki yil sayin ortib bormoqda. Gender tengligini ta‘minlashga qaratilgan chora-tadbirlar natijasida xotin-qizlar siyosiy jarayonlarning faol ishtirokchisiga aylanishmoqda.*

#### **□ Ta‘lim, ilm-fan va ma‘naviy salohiyat**

*Ayollarning intellektual va ma‘naviy salohiyatini rivojlantirish davlatning muhim vazifalaridan biridir. Bu borada iqtidorli qizlar uchun turli stipendiyalar, grantlar, o‘quv dasturlari taqdim etilmoqda. “Ilm-fan ayollari” loyihasi, “Ayollar tadbirkorligi” akademiyasi, “Qizlar ovozi” kabi tashabbuslar yoshlar va ayollarni zamonaviy kasblar, innovatsion faoliyat va tadbirkorlikka jalb etmoqda.*

#### **□ Ayollar salomatligi va oilani qo‘llab-quvvatlash**

*O‘zbekiston sog‘liqni saqlash siyosatida onalik va bolalikni muhofaza qilish alohida o‘rin egallaydi. Ayollarni tibbiy ko‘rikdan o‘tkazish, sog‘lom turmush tarzini targ‘ib qilish, bepul skrining va immunizatsiya dasturlari keng yo‘lga qo‘yilgan. Shuningdek, oilani mustahkamlashga qaratilgan davlat dasturlari izchil amalga oshirilmoqda.*

#### **□ Huquqiy kafolatlar**

*Xotin-qizlarning huquqlari O‘zbekiston Respublikasining Konstitutsiyasi hamda qator qonunlarda mustahkamlangan. Jumladan:*

*“Ayollar va erkaklar uchun teng huquq va imkoniyatlar kafolatlari to‘g‘risida”gi Qonun,*

*“Xotin-qizlarni tazyiq va zo‘ravonlikdan himoya qilish to‘g‘risida”gi Qonun,*

*“Oila to‘g‘risida”gi Qonun*

*va boshqa normativ hujjatlar xotin-qizlarning huquqiy himoyasini ta‘minlaydi. Sud-huquq tizimida ham gender tenglik masalalariga alohida e‘tibor qaratilmoqda.*

#### **□ Xulosa**

*Yurtimizda xotin-qizlarning ijtimoiy-iqtisodiy, siyosiy va ma‘naviy faolligini oshirishga qaratilgan islohotlar yuqori samaralar bermoqda. Jamiyat taraqqiyoti, yosh avlod tarbiyasi va barqarorlikni ta‘minlashda ayollarning o‘rni tobora mustahkamlanib bormoqda.*

**□ Maqola muallifi:** Do‘stlik tuman axborot-kutubxona markazi

Axborot-bibliografiya xizmati rahbari

Munira Raximova Alimovna